

Friday for Future alla fredagar

Varje fredag kl 12-14 samlas vi för klimatstrejk på Stortorget med Corona-avstånd eller för digital strejk. Från och med fredag den 20 nov och framåt kan vi bara vara åtta personer närvarande.

Gångstigen stängd

Gångstigen under järnvägsbron mellan Klostrergården och dammarna avstängd några dagar av säkerhetsskäl från och med torsdagen 12 maj.

Näktergalen tillbaka vid Höje å

I pilarnas skugga söder om den långa dammen hörde vi för första gången en näktergal. Det var inte högsom-marens jublande galande utan ett första försök att finna tonläget, som när en sångare testar stämbanden inför ett framträdande. Strax därpå ljud samma försökande toner längre bort ur ett hagtornstråds vita blomkaskad. En man som gick förbi sa: – Jag hörde en näktergal redan igår. Nu är dom här.

Netanyahu offrar israeliska och palestinska liv för att behålla makten av Gunnar Stensson

Palestinier som vräks från sina bostäder i östra Jerusalem, firandet av Jerusalems erövring av Jerusalem 1967, en högerextrem marsch genom östra Jerusalem och firandet av fastemånaden Ramadans slut med en högtid i al Aksa-moskén var konfliktpunkter som varje besinningsfull politiker, oavsett ideologi, skulle ha förutsett långt i förväg och försökt motverka.

Netanyahu förutsåg dem och underblåste dem för få att behålla regeringsmakten i Israel och undgå att släpas inför domstol för korruption och mutor.

Han gav polisen fria händer på Jerusalems gator för att förvärra dem. Sedan han förlett Hamas att avlossa några raketer släppte han loss den israeliska krigsmakten, den starkaste i Mellanöstern, över Gaza och framträdde som israelisk patriot i Israels och världens massmedia.

Vid en jämförelse framstår stormningen av Capitolium som ett spektakulärt spektakel utan följder.

Under hela sin långa tid vid makten har han underblåst den palestinsk-israeliska konflikten, undergrävt Israels palestinska medborgares rättigheter och utvidgat de israeliska bosätternas annektering av palestinska områden.

På det sättet har han hållit konflikten vid liv och kunnat framträda som en sorts landsfader för Israels kortsiktiga högerextremister och religiösa fanatiker.

Han har fått stöd för sin politik av USA och lyckats knyta arabiska diktaturer som Saudiarabien till Israel.

Hans agerande får konsekvenser inte bara i Mellanöstern utan i hela världen eftersom den palestinsk-israeliska konflikten har global spridning överallt där judar och palestinier är bosatta. De som kämpar för besinning och tolerans i Malmö och Lund får en svår provotid.

Tillsammans med sin kompanjon Donald Trump är Benjamin Netanyahu världens farligaste person just nu. Risken är att vi tvingas leva i skuggan av den konflikt han underblåser under lång tid.

Katastrofen är inte över - den pågår för fullt, just nu

Fördrivningen av och tvångsflykten för 750 000 palestinier år 1948 är för alltid.

Katastrofen - Al Nakba för det palestinska folket. Minst 400 byar skövlades och människorna tvingades bort i samband med staten Israels bildande.

Varje år uppmärksammas detta särskilt på Nakba-dagen, den 15 maj. Men i år är det inte enbart minnet från 1948 som väcker känslor. Just nu pågår fördrivning av palestinska familjer i Östra Jerusalem. Israeliska bosättnarorganisationer har lyckats få en domstol att ge dem rätten till hus som varit hem åt palestinier i generationer. Bland annat ordnade FN-organet UNRWA bostäder i området Sheik Jarrah åt palestinska flyktingar på 1950-talet. Att palestinier nu tvingas ut ur sina hem för att ge plats åt bosättare är en fortsättning på den etniska rensning som Israel länge ägnat sig åt och har givetvis lett till protester och sammandrabbningar. Jerusalem kokar av ilska och frustration och läget är prekärt. En fortsatt katastrof.

Viktigt att veta är att Jerusalem enligt delningsplanen 1947 skulle vara en internationellt administrerad stad. Israel annekterade dock omedelbart Västra Jerusalem 1948 och ockuperade Östra Jerusalem 1967 för att sedan annektera den delen 1980 - en annektering som FN aldrig godkänt och som strider mot FN:s stadgar.

Eftersom en ockupationsmakt inte har rätt att flytta sin egen befolkning till ockuperat område strider all bosättningsexpansion mot folkrätten (Genèvekonventionen 4:49), så även denna i Östra Jerusalem. Kritik mot Israels nuvarande agerande har kommit från FN-håll, men det har, som vanligt, stannat vid ord och bekymrade miner.

Det måste till sanktioner mot Israel för att få stopp på de flagranta brotten mot FN-resolutioner och folkrätt. Sverige, EU och FN har ett stort ansvar och kan inte fortsätta att blunda.

Katastrofen måste få ett slut!

Gunnar Neymark, Kerstin Dahlberg, Ingrid Frolov

Palestinagruppen i Hässleholm/Kristianstad

Colette Benyamine, Lars Linnersten, Ahmed al Kharroubi, Gert Andersson

Palestinagruppen i Lund

Fyra röster för jämlikhet

”Attendos ledning har uppenbart ljugit för de anhöriga, för allmänheten och politikerna om situationen på deras boende. De har hotat och försökt tysta en anhörig som larmat och gjort rätt.

De har gjort det för att deras yttersta syfte aldrig handlat om vården utan om **vinsten**.”

Daniel Suhonen, redaktör för **Klass i Sverige**, Aftonbladet 8/5

”Med lov (**lagen** om valfrihetssystem) står **vinstintresset** i centrum, inte behovet. Och vård ska ges utifrån behov, inte utifrån det som lönar sig mest för företaget ifråga om attraktiva kunder eller plats för etablering. Med **lov** försvinner också offentlig verksamhet till förmån för privata aktörer, men den finansieras av skattebetalarna.”

Joakim Sandell, ordförande för S, Malmö och Joakim Sandell, kommunalråd (S) med ansvar för hälsa vård och omsorg. Sydsvenskan 10/5

”**Förmögenhetsfördelningen är lika grotesk** som i Sydafrika och USA. I Sverige bor det 200 miljardärer. Deras förmögenhet motsvarar statens nettoförmögenhet plus hela det statliga pensionssystemet. Är inte det något att prata om?”

Åsa Linderborg. AB 11/5.

”**Att ta itu** med den inhemska **ojämlikheten** må politiskt vara det rätta för dagen. Men att tackla stora, vidsträckta olikheter mellan olika länder är den verkliga nyckeln för att behålla geopolitisk stabilitet i det tjuguförsta årtiondet.”

Kenneth Rogoff, tidigare chefekonom på Valutafonden, Sydsvenskan 9/5

Uttalande: Judar för israelisk-palestinsk fred

Våldet i den israelisk-palestinska konflikter har nu åter eskalerat. Israeliska övergrepp i form av husräkningar, rivningar, och våldsamma trakasserier från militär och väpnade civila aktivister är inget nytt, men på senare tid har situationen förvärrats främst i Östra Jerusalem. Palestinier har bemött dessa övergrepp med såväl fredligt som våldsamt motstånd. Med tiden har våldet spridit sig. Raketer och bombanfall som utväxlat mellan det blockerade Gaza och Israel har inneburit materiell förstörelse personskador på bägge sidor men betydligt mer omfattande på den palestinska sidan. Mot bakgrund av detta vill föreningen Judar för Israelisk Palestinsk fred (Jipf) gör följande uttalande

- Vi anser att det är den militärt helt överlägsna israeliska ockupations- och blockadpolitiken som driver konflikten i strid med såväl folkrätten som den internationell rätt. Under mer än 50 år har ockupationen bit för bit berövat palestinier rättssäkerhet, egendom, försörjning och framtidstro. En förkrossande majoritet av befolkningen på Västbanken Gazaremsan och Östra Jerusalem har levt hela sina vuxna liv under dessa omständigheter.

- Det som nu sker i Sheikh Jarrah i Östra Jerusalem är ytterligare en offensiv i denna fördrivnings- och konfiskationsprocess. Motivet att delar av området ägdes av judiska familjer före 1948 saknar all juridisk, etisk och demokratisk legitimitet. Åtminstone å länge inte samma rättsprincip tillerkänns de vräkningshotade palestinska familjerna och hundratusentals andra palestinska familjer som sedan statens israels grundande fått se sin mark och egendom konfiskerad. En sådan rättslig asymmetri är att av mång argument för att den israeliska ockupationspolitiken uppfyller flera av kriterierna för folkrättsbrottet apartheid, så som det definieras i FN konventionen från 1973.

- Med detta sagt anser vi att bombningar, raketbeskjutningar och annat våld riktat mot oskyldiga civila är förkastligt och inte kan legitimeras med några försvarsargument.

- Internationella påtryckningar är avgörande för att vända denna utveckling. Svenska och europeiska politiker måst agera skyndsamt. Inte bara genom skarpa protester utan också i handling. Sveriges regering bör driva på för att att associationsavtalet mellan EU och Israel upphävs tills dess att Israel följer avtalets klausuler om mänskliga rättigheter och internationella konventioner.

- För närvarande är vägen fram till en rättvis och hållbar fred lång, snårig och osäker. Ett första, och helt nödvändigt steg är dock att stå upp för folkrätt och rättssäkerhet för alla som lever mellan Medelhavet och Jordanfloden.

För judar för Israelisk palestinsk fred

Dror Feiler & Staffan Granér

Ojämlighet – jämlikhet – ojämlikhet. Svensk skola under 100 år av Gunnar Stensson

Sverige hade i själva verket ett av de mest efterblivna utbildningssystemen i Europa, konstaterar Tage Erlander i sina memoarer. Men efter införandet av enhetsskolan 1962 blev svensk skola världsledande.

På 1990-talet kommunaliserades skolan, samtidigt som riskkapitalbolagen gjorde den till en lättmjölkad kassako. Pisa-chocken 2012 avslöjade att svensk skola hamnat i botten bland OECD-länderna. Därför var glädjen stor när Sverige närmade sig en mittenposition vid Pisa-mätningen 2015 och tycktes fortsätta uppgången 2018/19. Eller var det fusk?

I det då efterblivna svenska utbildningssystemet hamnade jag som sjuåring 1940. Jag trivdes i folkskolan men efter fjärde klass tvingades jag börja i Växjö högre allmänna läroverk. Läroverket var auktoritärt med uttalat nazistiska inslag åren omkring 1945. Jag vantrivdes. (Ta gärna del av den klassiska skolskildringen i filmen "Hets".)

Mina yngre syskon fick en helt annan skolgång tack vare enhetsskolan som i min hemkommun infördes redan i mitten av 1950-talet. När jag sökte min första lärartjänst 1961 var gymnasiet fortfarande ojämnt. Där ville jag inte arbeta, så jag började som folkhögskolelärare i Axevalla. Jag fortsatte sex år i Framnäs utanför Piteå.

Efter flytten till Lund 1969 fick jag en tjänst på Heleneholmskolan, som var försöks- och demonstrationsskola för lärarhögskolan. Genom åren hade jag många begåvade lärarkandidater.

Jag upplevde Heleneholmskolan som jämlik och utvecklande. Som klassföreståndare tog jag emot högstadielklasser från den intelligande Munkhätteskolan och undervisade dem i årskurs 7, 8 och 9. Nästan alla valde att fortsätta på gymnasiet och jag fortsatte att undervisa dem tre år till.

Sedan slogs systemet sönder. Regeringen skilde gymnasiet från grundskolan 1985. Flera av mina kollegor tvingades lämna Heleneholm. I fortsättningen var jag enbart gymnasielärare.

1989 blev jag skolpolitiker i Lund, först i skolnämnden som hade ansvar för alla Lunds skolor och något år senare i den nya utbildningsnämnden. Samma år medverkade jag i en stor lärardemonstration mot skolans kommunalisering. Svensk skola låg fortfarande i OECD-toppen och Lunds gymnasieskola i svensk topp när jag lämnade uppdraget som nämndsordförande 2006. Strax därpå infördes skolpengen i Lund och skolkoncernerna började vinstjakten. 2012 inträffade Pisa-chocken. Svensk skola hamnade i OECD-ländernas bottenskikt och Lund förlorade sin ledande position i Sverige. Svensk skola har åter blivit en av de sämsta och mest ojämliga i Europa, liksom på 1930-talet. Hur ska vi befria den från kapitalets vinstjakt och åter uppnå jämlikhet och kvalitet?

"Klass i Sverige", den bok om ojämlikheten in Sverige som VB presenterade förra veckan, har flera avsnitt om svensk skola. Överskådligast är kapitlet "Från jämlikhet till valfrihet i svensk skolpolitik" av Mattias Börjesson och Rune Romhed. Det beskriver kampen för en jämlik skola. Enhetsskolereformen utarbetades före andra världskriget men började inte genomföras förrän 1948 efter det att Skolkommissionen presenterat sitt huvudbetänkande. Motståndet var stort, inte minst från konservativa företrädare för läroverken, som konsekvent underskattade elever från landsbygd och arbetarklass. 1962 var enhetsskolan på plats. Efter några decennier av framgång –

och borgerligt motstånd – tog nyliberala doktriner över omkring 1990. Skolans kommunalisering 1989 som socialdemokraterna genomförde med stöd av V, var det avgörande steget mot ojämlikhet. Sedan kom friskolebeslutet, skolpengen och marknadens inträngande i skolan.

Kapitlet ger en dramatisk beskrivning av övergången från ett jämlikt till ett extremt nyliberalt skolsystem som bara införts i Sverige och general Pinochets Chile. Chile har senare avskaffat det. Vilka har modet och kraften att skapa en jämlik skola i Sverige?

Sverige höjde Pisa-resultatet 2018 genom att undanhålla 11,1 procent av de lågpresterande eleverna från mätningen. Även på skolorna förekom slarv som höjde resultaten. Fusk ger pengar. Riksrevisionens kritik handlade mest om bristande kommunikation mellan Skolverket och regeringen. Kritiken följdes upp av riksdagens borgerliga partier, men de krävde varken utbildningsminister Anna Ekströms avgång och eller förändringar av den destruktiva skolpolitiken. Debatten borde handlat om fusket med Sveriges resultat i Pisa-mätningen – och om den snabbt ökande segregationen i svensk skola. Den borde handlat om ojämlikheten i skolan.

Utan jämlikhet ingen skolkvalitet. Utan jämlikhet ingen frihet, inga fria val, ingen demokrati.

Ska fullmäktige bli en tystare församling? av Ulf Nymark

Just i dagarna pågår en livlig diskussion om vad som kan och bör göras för att debatterna i kommunfullmäktige ska ta kortare tid, motioner komma fram snabbare till behandling och antalet bordläggningar av ärenden minska.

Det är utmärkt att diskussionen om mötesformerna hålls levande. Varför debatten blossar upp nu är inte helt solklart. Men en anledning skulle kunna vara att mötes- och arbetsformer försämrats under senare tid. Men är det så? Har debatterna blivit mera utdragna, fattas färre beslut och behandlas färre motioner, ger allt fler upp sitt ledamotskap och lämnar fullmäktige på grund av tråkiga och tungrodda mötesformer?

Fler beslut i fullmäktige nu

Det finns inte mycket som talar för det rent faktamässigt. En översiktlig jämförelse mellan situationen år 2016 och 2020 visar på att det under år 2020 behandlats betydligt fler motioner 2021:15

och lika många beslutsärenden än år 2016. Detta därtill på en från de andra tre åren under förra mandatperioden. Inte heller har flera ledamöter av sagt sig sitt fullmäktigeuppdrag under fjolåret, jämfört med år 2016 och fördelningen på avsägelse mellan män och kvinnor är ungefärligen jämt fördelad.

Ändå tycker sej uppenbarligen många ledamöter att det blivit segare debatter och trögare beslutsgångar i församlingen. Vad kan då detta bero på?

Jag tror att det kan bero på två väsentliga skillnader mellan 2020-21 och tidigare år.

Pandemins konsekvenser

Från mars månad i fjol och fram till och med oktober månad hölls vid varje fullmäktigesammanträden två tredjedelar av ledamöterna borta från fullmäktige på grund av pandemin, vilket kan ha lett till att många kände utanförskap. De hade på frivillig väg utestängt sej själva från delaktighet. Från och med november månad 2020 och än idag hålls sammanträdena på distans, med åtföljande bristande sociala kontakter och starkt reducerad fysisk rörlighet för ledamöterna under sammanträdet gång. Bildskärmsmöten gör det svårare för ledamöterna att sträcka på benen och ta en liten promenad eller att ta en kopp fika med partikamrater och motståndarkamrater.

Rekordartat antal motioner

Antalet motioner under beredning, alltså motioner där förvaltningarna och nämnderna håller på att ta fram underlag för fullmäktigebeslut är påfallande mycket jämfört med tidigare år. Fullmäktigeledamöterna har helt enkelt lämnat in motioner i en rekordartad nämnd. Under tidigare år har sisådär mellan 13 och 25 motioner befunnit sig i beredningskvarnen i april. I år är siffran 67 motioner. En så stor mängd motioner gör förstås att arbetsbördan för förvaltningarna ökar betydligt. Det finns alltså ett betydande antal motionärer som otåligt väntar på att deras motioner ska komma upp på dagordningen, vilket naturligtvis kan upplevas som en tröghet hos själva fullmäktige.

Stora debattbegränsningar föreslås

Varför uppehåller jag mej nu vid det här? Vad angår detta kommuninvånarna? Jo, det kommer nu fram förslag från ledamöter och partier om starka begränsningar både i tid och antal debattinlägg för lundabornas förtroendevalda. Ledamöternas lagstadgade möjligheter att yttra sej föreslås begränsas mer eller mindre kraftigt. Redan idag är tiden per debattinlägg begränsad till fem minuter och repliktiden till en minut. Men nu höjs alltså röster för ytterligare restriktioner.

Restriktioner i rättigheter och ökad mansdominans

Så funderar t ex det parti som kallar sej liberalt på att varje parti ska ges en begränsad tid att yttra sig och att antalet repliker också ska begränsas. Detta parti föreslår också att interpellationer och frågor ska förläggas på tid utanför fullmäktigemötena, vilket står i uppenbar strid med kommunallagen. Inom andra partier diskuteras en stark begränsning av möjligheterna för ledamöterna att yttra sig under sammanträdena.

Alla begränsningar av talartid, antal inlägg osv är en inskränkning i ledamöternas rättigheter och ansvar som ledamöter, även om det sker genom överenskommelse mellan partierna. En annan konsekvens av föreslagna begränsningar är den debattid manliga ledamöter tar i anspråk i jämförelse med kvinnliga ledamöter ytterligare komma att öka.

Men, återigen, hur berörs kommuninvånarna av detta?

Väljarnas granskningsmöjligheter beskär

Fullmäktige är ju precis som framgår av namnet, lundabornas befullmäktigade ombud att fatta beslut i kommunala angelägenheter på lundabornas vägnar. Men demokratiskt fattade beslut är inte bara bom och pang! – klubban i bordet. Demokratiskt beslutsfattande är en process där såväl allsidig information som diskussion där olika åsikter bryts, stöts och nöts ska ingå innan ett beslut klubbas.

Och fullmäktige är den demokratiska arena där alla invånare kan följa de förtroendevaldas

diskussioner, deras argument och deras trofasthet i förhållande till vallöften och lokala partiprogram

Begränsningar i fullmäktigeledamöternas möjligheter att yttra sig under sammanträdena är också i högsta grad en begränsning av lundabornas rätt till en öppen och genomskinlig politisk process, och även en begränsning i väljarnas möjligheter att på välinformerad grund utkräva ansvar i nästa val.

Ulf Nymark, fullmäktigeledamot (MP)

PS. Jag tror också att beslutsgången och debatterna i fullmäktige skulle kunna bli smidigare. Vad som skulle kunna göras, utan att kraftigt begränsa ledamöternas rättigheter, hoppas jag så småningom återkomma till. *DS*